

ÇAN MESLEKİ EĞİTİM MERKEZİ MÜDÜRLÜĞÜ
2023 – 2024 EĞİTİM - ÖĞRETİM YILI DİPLOMA TELAFİ
9. SINIF DİN KÜL VE AHLBİL. DERSİ 1. DÖNEM 1. SINAVA YAZILISI SORULARI

ADI:

SOYADI:

1. Bir kimsenin mümin olabilmesi için kelime-i şahadeti kalben onaylaması gerekir.

Bu cümledeki "onaylamak" kelimesinin anlamı aşağıdakilerden hangisidir?

- A) İtiraz etmek B) İman etmek C) İkrar etmek D) İnkâr etmek E) Tasdik etmek

2. "İnsanlardan bazıları da vardır ki inanmadıkları halde 'Allah'a ve ahiret gününe inandık'. derler." (Bakara su-resi, 8. ayet) Bu ayette değinilen kişilerle ilgili kavram aşağıdaki-lerin hangisidir?

- A) Mümin B) Kafir C) Müşrik D) Münafık E) Müslim

3. İslam inancında iman mahiyetiyle ilgili aşağıdaki-lerden hangisi yanlıştır?

- A) Kalbin tasdik etmesi, iman etmenin ilk şartıdır. B) Tevhit inancı, İslam iman esaslarının temelidir.
C) İnsan davranışları üzerinde iman etkisi yoktur. D) Düşünmek, iman sağlam olması için gereklidir. E) İnsanın neye iman ettiğinin bilinmesi ikrarına bağlıdır.

4. Faydalanılmayan bilgi, harcanmayan ve hiç kimseye hayrı dokunmayan define gibidir. Bu hadiste bilginin hangi yönüne dikkat çekilmiştir?

- A) Doğruluğuna B) Mahiyetine C) Kullanımına D) Korunmasına E) Kaynağına

5. "İman edip sâlih amel işleyenlere ise içinden ırmaklar akan cennetler vardır. İşte büyük kurtuluş budur." (Buc suresi, 12. ayet) 6. Bu hadis aşağıdakilerden hangisine örnek olabilir?

- A) İman bilgi ilişkisi B) İman ikrar ilişkisi C) İman amel ilişkisi D) İman ihlas ilişkisi
E) İman tasdik ilişkisi

6. "Allah'ın, gerek duyular âlemine gerekse duyularla kavranılamayan âleme ait her şeyi bütün ayrıntılarıyla bilmesi anlamına gelen ismi" aşağıdakilerden hangisidir?

- A) Alîm B) Kâdir C) Hakîm D) Rahman E) Samed

7. "Hakkında bilgin olmayan şeyin ardına düşme! Çünkü kulak, göz ve gönül, bunların hepsi ondan sorumludur." (İsrâ suresi, 36. ayet) Bu ayete göre insanın aşağıdakilerden hangisini yapması yasaklanmamıştır?

- A) İftira atması B) Zanda bulunması C) Yalancı şahitlik yapması D) Bilmediği bir konuyu araştırması
E) Bilmediği bir olay hakkında hüküm vermesi

8. İslam düşüncesinde aşağıdakilerden hangisi bilgi kaynağı olması bakımından diğerlerine göre daha güvenilirdir?

- A) Akl-ı selim B) Vahiy C) İlham D) Rüya E) Hiss-i selim

9. İslam düşüncesinde bilgi, kesinlik açısından göre değerlendirilmiş ve buna çeşitli kavramlarla ifade edilmiştir. Buna göre aşağıdaki kavramlardan hangisi bilginin kesin olduğunu ifade eder?

- A) Yakîn B) Zan C) Şek D) Vehim E) Vukuf

10. Bilgiye ulaşıp onu üretebilen bir varlık olarak insanın ulaşamayacağı bilgiler de bulunmaktadır. Bu tür bilgi alanına gayb denir ve bunlara ulaşmak ancak vahiy ile mümkün olabilir. Buna göre aşağıdaki bilgilerden hangisine yalnızca vahiy yoluyla ulaşılabilir?

- A) Bilmediği bir olay hakkında hüküm vermesi B) İyi kötü davranışların neler olduğu
C) Geçmiş toplumların nasıl yaşadıkları D) Ahiret hayatında nelerle karşılaşılacağı
E) Doğru sözün ölçütünün neler olabileceği

Adı Soyadı:

Sınıf No:

ÇAN MESLEKİ EĞİTİM MERKEZİ 2023-2024
ÖĞRETİM YILI
10 DİP Δ/R/C/ DİN KİTİ VE ΔH Rİİ 1 DÖNEM 1

NOT

A) Aşağıda yer alan boşlukları, yan tarafta yer alan kavramlar ile uygun bir şekilde dolduralım. (5x3=15 Puan)

1- Kur'an, insanların Allah'ın (c.c.) varlığıyla ilgili doğru çıkarımlar yapmalarına yardımcı olur. İnsanın Allah (c.c.) inancına ulaşması için ..... ve kalbin birlikte çabalaması gerekmektedir.	* muhyi * ekmele varlık * aklın * Rahman * gaye ve nizam * Rezzak * Zati * Subuti * Tövbe
2- ..... Delili dış dünyada gördüğümüz varlıkların sahip olduğu düzen ve amaçtan hareketle Allah'ın (c.c.) varlığını ve birliğini ispatlamaya çalışır.	
3- ..... deliline göre insanın zihninde mükemmel varlık düşüncesi mevcuttur. Bu düşünce insanın kendi ürettiği bir şey değildir. Böyle bir varlığın mutlaka olması gerekir.	
4- İnsan yaşadığı dünyada Allah'ın (c.c.) isim ve sıfatlarının tecellilerini görür ve hisseder. Örneğin bir bebeğin dünyaya gelişinde O'nun ..... (can veren) özelliğini görür.	
5- ....., insanın, bilerek veya bilmeyerek yaptığı hata, büyük ve küçük günahlarından dolayı pişman olup bir daha aynı kusurları yapmamaya karar vererek bunlardan vazgeçmesidir	

B) Aşağıda verilen bilgileri doğru veya yanlış olmasına göre işaretleyelim. (5x2=10 Puan)

1- Allah (c.c.) inancı insanın anlam arayışına bir cevaptir. İnsan, Allah'a (c.c.) iman sayesinde hem kendi varlığı hem de bütün varoluşla ilgili temel sorulara cevaplar bulur.	D	Y
2- Eğer varlık âleminde Allah'tan (c.c.) başka ilah olsaydı ilahlar arasında anlaşmazlık meydana gelir ve evrenin düzeni bozulurdu.	D	Y
3- Kur'an-ı Kerim'de Allah'ın (c.c.) güzel isimleri (Esmâ-i Hüsnâ) olduğu ifade edilmiş, Hz. Peygamber'in bazı hadislerinde de Allah'ın (c.c.) isimlerinin 109 tane olduğu belirtilmiştir	D	Y
4- Allah (c.c.) koruyup gözetendir. O, Müheymin'dir. Kâinatın işlerini gözetir. O, Kayyum'dur. Kâinatı idare eder ve her şeyin varlığı kendisine bağlıdır.	D	Y
5- Gaye ve Nizam deliline göre insanın zihninde mükemmel varlık düşüncesi mevcuttur. Bu düşünce insanın kendi ürettiği bir şey değildir. Böyle bir varlığın mutlaka olması gerekir.	D	Y

C) Aşağıda verilen kavramların tanımlarını birer cümle ile yazınız. (5x3=15 Puan)

1- Dua :

.....
.....

2- İbadet:

.....
.....

3- İstiğfar:

.....
.....

4- Vehhab :

.....
.....

5- Tövbe :

.....
.....

D) Allah'ın zati sıfatlarından beş tanesini yazınız. (5X2=10 Puan)

1- 2- 3-

.....

4- ..... 5- .....

E) Aşağıda verilen çoktan seçmeli soruları cevaplandırınız.(10x5=50 Puan)

1. (I) Allah'a (c.c.) inanmak insanın hayatında olumlu değişiklikler yapar. (II) Bunun nedeni imanın; duygu, düşünce ve davranışlar üzerinde etkili olmasıdır. (III) İnsanın Allah (c.c.) ile irtibatı dua, ibadet, tövbe ve Kur'an okuma gibi yollarla gerçekleşir. (IV) İnsan büyük oranda inancına göre görür, düşünür ve davranışlar sergiler. (V) Bu durumu açıklayan birçok ayet ve hadis bulunmaktadır.

Bu parçadaki numaralanmış cümlelerden hangisi düşüncenin akışını bozmaktadır?

- A) I B) II C) III D) IV E) V

2. Ekmel (mükemmel) varlık delili ile ilgili aşağıdaki bilgilerden hangisi yanlıştır?

- A) Bu görüş bazı Müslüman ve Batılı felsefeciler tarafından savunulmuştur.
B) Evrendeki varlıkların sahip olduğu mükemmel düzen Allah'ın (c.c.) varlığını ispatlar.
C) İnsanın zihninde olan mükemmel varlık düşüncesi insanın kendi ürettiği bir şey değildir.
D) Bu mükemmel varlık düşüncesi insana kendisi mükemmel olan Allah'tan (c.c.) gelmiştir.
E) Allah'ın (c.c.) varlığını insanın zihninde oluşan bir düşünceden hareketle ispatlamaya çalışır.

3. "De ki: İster Allah diyerek, ister Rahmân diyerek yakarın; hangisiyle yakarsanız olur, çünkü bütün güzel isimler O'na mahsustur." (İsrâ suresi, 110. ayet.)

Ayette bahsedilen en güzel isimler için kullanılan kavram aşağıdakilerden hangisidir?

- A) Tanrı B) Rahmân C) Allah (c.c.) D) Hüsn-ü zan E) Esmâ-i Hüsnâ

4. "De ki: O, Allah'tır, tektir." (İhlâs suresi, 1. ayet.) ayetinde olduğu gibi kelime-i tevhid dediğimiz "La ilahe illallah, Muhammedün resulullah" cümlesinde de Allah'ın (c.c.) tek ilah olduğuna vurgu yapılır.

Verilen metinde Yüce Allah'ın hangi ismi vurgulanmıştır?

- A) Şâfi B) Bâri' C) Hayy D) Ehad E) Hâlık

5. Kur'an-ı Kerim'de insan, aklını kullanmaya, düşünmeye ve ibret almaya davet edilmektedir. Bunun güzel bir örneği olarak Hz. İbrahim verilir. O, aklını kullanmak suretiyle evrendeki harika düzenin bir yüce yaratıcısı olması gerektiğine hükmetmiş ve Allah'a (c.c.) iman etmiştir. Demek ki inanmak, Hz. İbrahim örneğinde olduğu gibi, akıl ve tecrübeye dayanan mantıklı bir muhakemeye erişilen bilinçli bir oğudur. İnsan akıl ve ibret gözüyle kâinatı ve içerisindeki hadiseleri tefekkür ettiğinde imanındaki bilinç hâlini yakalar.

Paragrafla ilgili aşağıdakilerden hangisi yanlıştır?

- A) Kur'an-ı Kerim'de insan aklına önem verilir. B) İnanmak akla dayanan mantıklı bir muhakemeye olur.
C) İnsan, aklını kullanarak Allah'ın (c.c.) varlığını bulabilir. D) Sadece peygamberler Allah'ı akıl ve tecrübeye bulabilir.
E) Evrendeki düzeni tefekkür etmek imanı bilinçli hâle getirir

6. Kur'an'da insanlardan, Allah'ın (c.c.) nimetlerini hatırlamaları istenerek göklerde ve yerde yaratıcı ve rızık verenin yalnızca Allah (c.c.) olduğu belirtilmiş ve O'ndan başka hiçbir ilahın olmadığı vurgulanmıştır.

Parçada altı çizili olan kısımlarda Allah'ın (c.c.) hangi isimlerinden bahsedilmektedir?

- A) Ehad - Hâlık – Rezzâk B) Şâfi - Selâm – Vehhâb C) Rahîm - Hayy – Selâm D) Hâlık - Rezzâk - Ehad
E) Hâlık - Kuddûs – Ehad

7. Kur'an'ın konuları iman, ... ve ahlak olarak üç bölümde ele alınabilir.

Bu cümlede boş bırakılan yere aşağıdakilerden hangisi gelmelidir?

- A) Dua B) Tövbe C) İbadet D) İstiğfar E) Temizlik

8. "Kendileri ile huzur bulasınız diye sizin için türünüzden eşler yaratması ve aranızda bir sevgi ve merhamet var etmesi de O'nun (varlığının ve kudretinin) delillerindedir. Şüphesiz bunda düşünen bir toplum için elbette ibretler vardır." (Rûm suresi, 21. ayet.)

Bu ayete göre;

- I. Düşünceli insanlardan bir ibret alınmalıdır. II. İnsanlara merhamet duygusu bahşedilmiştir.
III. İslam dini aile kurumuna önem vermektedir.

yargılarından hangileri söylenebilir?

- A) Yalnız I B) I – II C) I – III D) II – III E) I - II – III

9. İnsanın, yanlış tercihinden vazgeçerek Yüce Allah'a yönelmesi ve O'nun buyruklarına uygun şekilde hayatına

yeniden düzen vermesine ne denir?

A) Dua

B) Şirk

C) İman

D) Tövbe

E) İbadet

10. (I) İnsan, akli sayesinde olaylar arasında ilişki kurabilir. (II) Akıl, kâinatta meydana gelen olayların niçin ve nasıl olduğunu kavramaya ve bir sonuca ulaşmaya çalışır. (III) Akıl doğru kullanıldığında görünenden görünmeyene ulaşabilir. (IV) Doğada ve insan bedeninde bulunan birçok delil bizi tek bir yaratıcının olduğu fikrine ulaştıramaz. (V) Ancak duygularımız ve Kur'an-ı Kerim'in sunduğu bilgiler bizi, Allah'ın (c.c.) varlığını ve birliğini kabul etmeye sevk eder.

Parçadaki hangi cümlede yanlış bilgi bulunmaktadır?

A) I

B) II

C) III

D) IV

E) V

BAŞARILAR DİLERİM.
Mustafa Erhan GÖZDEN
Ders Öğretmeni

Adı Soyadı:

Sınıf No:

ÇAN MESLEKİ EĞİTİM MERKEZİ 2023-2024
ÖĞRETİM YILI
11 DİP A/B/C DİN KİTİ VE AH RİL 1 DÖNEM 1

NOT

A) Aşağıda yer alan boşlukları, yan tarafta yer alan kavramlar ile uygun bir şekilde dolduralım. (5X4=20 Puan)

1- ....., insanın merak ettiği, çözümünü aradığı sorulara cevaplar verir ve onun hayatını anlamlandırmasına katkıda bulunur.	* ba's
2- İslam'da yer alan ahiret inancına göre dünyada yaşamış olan bütün insanlar ..... koptuktan sonra Allah (c.c.) tarafından yeniden diriltilecektir.	* Din
3- "İnsan ölünce amel defteri kapanır. Ancak ardından şu üç şeyi bırakanlar hariç: ..... , faydalı ilim ve kendisine dua eden salih bir evlat."(Hadis-i Şerif)	* ecel
4- İslami bir terim olarak ise ....., ölümle başlayıp tekrar dirilme zamanına kadar sürecek olan ara döneme denir.	* haşır
5- .....; bütün canlıların öbür dünyada yeniden diriltilerek mahşer denilen yerde, dünyadaki yaptıklarının ve yapmadıklarının hesabını vermek üzere bir araya getirilmeleri demektir.	* mizan
	* kevser
	* kıyamet
	* berzah
	* sadaka-i cariye

B) Aşağıda verilen bilgileri doğru veya yanlış olmasına göre işaretleyelim. (5X4=20 Puan)

1- Allah'ın (c.c.) yarattığı her bir varlığın bir amacı, işlevi ve görevi vardır. Ayrıca bütün varlıklar, kendi lisaneleriyle Allah'ı (c.c.) tesbih etmektedirler.	D	Y
2- İslam inancına göre dünya için ahireti, ahiret için de dünyayı terk etmek doğru değildir. Aksine Müslüman, dünya ile ahiret arasında her zaman bir denge gözetmelidir.	D	Y
3- Ahirete inanmak, yüce dinimizin temel inanç esaslarından biridir. Bu nedenle her Müslüman, ahirete şüphe etmeksizin inanır.	D	Y
4- Mikail adlı meleğin sûr adı verilen bir alete üflemesiyle kopacaktır. Sûra birinci defa üflendiğinde evrendeki düzen bozulacak, bütün canlılar ölecek, dünya hayatı sona erecektir.	D	Y
5- Kur'an-ı Kerim'de açıklandığına göre kıyamet mutlaka kopacaktır. Ancak onun ne zaman kopacağına dair bilgi, sadece Allah'ın (c.c.) katındadır.	D	Y

C) Aşağıda verilen kavramların tanımlarını birer cümle ile yazınız. (5x2=10 Puan)

2- **Mizan :**

.....
.....

2- **Firdevs:**

.....
.....

3- **Techiz:**

.....
.....

4- **Taziye :**

.....
.....

5- **Haşr :**

.....
.....

E) Aşağıda verilen çoktan seçmeli soruları cevaplandırınız. (10x5=50 Puan)

1. I. Ahiret, sözlükte "son, sonra olan ve son gün" anlamlarına gelir.

II. Kıyametten sonra başlayacak ebedi hayattır.

III. İmanın şartlarından biridir.

IV. Tüm dinlerin ortak inanç esaslarından biridir.

Ahiret inancı ile ilgili yukarıda verilen bilgilerden hangileri doğrudur?

A) I ve II

B) III ve IV

C) I, II ve III

D) II, III ve IV

E) I, II, III ve IV

2. İslam dinine göre yapılan her iyi ve kötü amelin Allah (c.c.) katında bir karşılığı vardır. Allah'ın rızasını kazanmak için yapılan her iyi iş ..... dinimizce yasaklanan her kötü iş ise ..... olarak değerlendirilir. Hesap gününde Yüce Allah, her ameli bu özelliklerine göre değerlendirecek ve karşılığını verecektir.

Bu açıklamada boş bırakılan yerlere hangi kavram çifti gelmelidir?

- A) Helal – Haram   B) Mübah – Mekruh   C) Vacip – Müfsid   D) Caiz – Yasak   E) Sevap - Günah

3. Ölünün dinî usullere uygun olarak kabre konması için gerekli hazırlıkların yapılmasını ifade eden kavrama ..... denir.

Bu cümlede boş bırakılan yere aşağıdaki kavramlardan hangisi gelmelidir?

- A) Taziye   B) Techiz   C) Tekfin   D) Telkin   E) Teşyi

4. Aşağıdakilerden hangisi ahiret inancının dünya hayatını anlamlandırmaya katkıları arasında sayılamaz?

- A) Dünya hayatına aşırı bağlılığı önler.
B) İnsana sorumluluk duygusu kazandırır.
C) Mutlak adalet beklentisini karşılar.
D) İnsanı güzel ahlaka yöneltir.
E) İnsanın toplumsal statüsüne katkı sağlar.

5. I. Ölüm

II. Kıyamet

III. Berzah

IV. Mahşer

V. Diriliş

VI. Cennet - Cehennem

Numaralanmış şekilde verilen ahiret hayatının aşamalarının gerçekleşme sırası aşağıdakilerden hangisidir?

- A) I – II – III – V – IV – VI   B) I – III – II – V – IV – VI   C) I – III – V – IV – II – VI   D) II – III – I – V – IV – VI
E) II – VI – II – V – IV – III

6. “İnsanlar sana kıyametin vaktini soruyorlar. De ki: ‘Onun ilmi ancak Allah katındadır.’ Ne bilirsin, belki de kıyamet yakında gerçekleşir.” (Ahzâb suresi, 63. ayet.)

Bu ayette altı çizili ifade ile vurgulanan kavram aşağıdakilerden hangisidir?

- A) Gayb   B) Helak   C) Mizan   D) Yakîn   E) Zann

7. (I) Cehennem, sözlükte “sorgu yeri” anlamına gelmektedir. (II) Kur’an-ı Kerim’de birçok ayette cehennem tasviri yapılmıştır. (III) Günahkâr ve inkarcıların ahirette cezalandırılacakları yerdir. (IV) Müslüman olduğu halde cehenneme girenler günahlarının karşılığı kadar cehennemde kalacaklardır. (V) Allah’a (c.c.) iman etmeyenler ise ebedi olarak cehennemde kalacaklardır.

Numaralandırılmış cümlelerin hangilerinde cehennem ilgili yanlış bir bilgi yer almaktadır?

- A) I   B) II   C) III   D) IV   E) V

8. Bir kimse Peygamberimize geldi ve şöyle dedi: ‘Ey Allah’ın Resulü! Annem aniden vefat etti... Şimdi ben onun adına sadaka versem, sevabı anneme ulaşır mı?’ Peygamberimiz, ‘Evet.’ dedi.” (Buhârî, Cenâiz, 95.)

Bu hadiste aşağıdaki ifadelerden hangisine vurgu yapılmıştır?

- A) Öldükten sonra insanın amel defteri kapanır.   B) Cenazenin ardından dua etmek azabını hafifletir.
C) Ölenin adına sadaka verilmesi zorunludur.   D) Ölen kişi için hayırlı bir iş yapıldığında sevabı ona da yazılır.
E) Ardından yapılan her güzel iş ölenin günahlarının affedilmesine vesile olur.

9. “Sizi boş yere yarattığımızı ve hakikaten huzurumuza getirilmeyeceğinizi mi sandınız?” (Mü’minun suresi, 115. ayet.)

Bu ayetten hareketle aşağıdaki yargılardan hangisine ulaşamaz?

- A) Allah’ın hiçbir şeyi boşuna yaratmamıştır.   B) İnsan davranışlarından sorumludur.   C) Öldükten sonra diriliş hakkıdır.
D) Dünya hayatı geçicidir.   E) İnsan zandan uzak durmalıdır.

10. "Kıyamet günü için adalet terazileri kuracağız. Öyle ki hiçbir kimseye zerre kadar zulmedilmeyecek. Yapılan iş bir hardal tanesi ağırlığınca da olsa, onu getirip ortaya koyacağız. Hesap görücü olarak biz yeteriz." (Enbiyâ suresi, 47. ayet.)

Aşağıdakilerden hangisi bu ayetten çıkarılabilecek yargılardan biri değildir?

A) İnsan dünyada yaptıklarından sorumludur.

B) Hesap günü adalet ölçüsünde gerçekleşecektir.

C) Ahirette ameller niyetlere göre değerlendirilecektir.
Allah'tır.

D) İnsanların fiilleri hakkında hüküm sahibi Yüce

E) Ahirette herkes yaptıklarının karşılığını görecektir.

BAŞARILAR DİLERİM.
Mustafa Erhan GÖZDEN
Ders Öğretmeni

E. Gözden

Adı Soyadı:

Sınıf No:

ÇAN MESLEKİ EĞİTİM MERKEZİ
12 DİP A/B/C DİN KÜL VE AH. BİL. 1. DÖNEM 1.
Y A Z I I

NOT

A) Aşağıda yer alan boşlukları, yan tarafta yer alan kavramlar ile uygun bir şekilde dolduralım. (5x4=20 Puan)

1- İslam medeniyetinin temelinde ..... kavramının olduğu görülür. Bilimsel bir sürecin sonucunda oluştuğu için İslam medeniyetini “bilimsel medeniyet” olarak nitelendirebiliriz.	* beytül-hikme * Şifahane * bilgi * Evliya Çelebi * tercüme * mektepler * suffa * medrese * Piri Reis
2- İslam bilim ve düşüncesinin önemli aşamalarından biri felsefenin İslam dünyasına girmesidir. Felsefenin İslam dünyasına girmesi ..... faaliyetlerinin bir sonucudur.	
3- Abbasi Halifesi Me'mun, Bağdat'ta kütüphane, akademi ve tercüme bürosundan oluşan ..... adı verilen bir müessese kurdu.	
4- ....., bugünkü anlamda ilkokul seviyesinde okuma yazma eğitimlerinin verildiği okullardır. Dört Halife Devri'nde ve özellikle Hz. Ömer zamanında bu tür okullar yaygınlaşmıştır	
5- ..... kırk yılı aşkın süre boyunca Osmanlı topraklarını gezmiş, gördüklerini ise dünyaca ünlü eseri “Seyahatname”de toplamış halk bilimci gezgindir.	

B) Aşağıda verilen bilgileri doğru veya yanlış olmasına göre işaretleyelim. (5x3= 15 Puan)

1- İslam dinine göre, kâinatı yaratan ve kâinattaki her türlü sistemi kuran Allah Teâlâ olduğuna göre bilimsel bilgilerin, bu ilahi sistemle uyumlu olması gerekir.	D	Y
2- Mescid-i Nebi (Peygamber Mescidi) adı verilen bu mescide bitişik olarak yapılan ve “suffe” denilen bölümlerde eğitim öğretim faaliyetleri sürdürülmüştür.	D	Y
3- İslam dünyasında cami merkezli olarak başlayan eğitim öğretim faaliyetleri daha sonra medrese, daru'l-hadis, daru'l-kurra gibi kurumlarla devam etmiştir.	D	Y
4- Uluğ Bey (ö.929) Güneş yılını 365 gün 5 saat 46 dakika 24 saniye olarak ölçmüştür. Bilim dünyasına katkılarından dolayı günümüzde Ay'ın bir bölgesine onun adı verilmiştir	D	Y
5- Hârizmî (ö.847), bugün de kullanılan logaritmayı geliştirmiş ve sıfırlı ondalık sayıyı bulmuştur. Cebir ilminin kurucusu Hârizmî'dir.	D	Y

C) Aşağıda verilen kavramların tanımlarını birer cümle ile yazınız. (5x3=15 Puan)

3- Daru'l-Kurra :

.....
.....

2- Daru'l-Erkam:

.....
.....

3- Rasathane:

.....
.....

4- Tefsir :

.....
.....

5- Bimarhane:

.....
.....

E) Aşağıda verilen çoktan seçmeli soruları cevaplandırınız. (10x5=50 Puan)

1. Aşağıdakilerden hangisi İslam medeniyetinde eğitim ve bilim kurumu olarak işlev görmüş yapılardan biri değildir?

A) Daru'l-Erkam
Nedve

B) Daru'l-Hadis

C) Daru'l-Hikme

D) Daru'l-Kurra

E) Daru'n-

2. • Hicri 5. asırdan itibaren başta Bağdat, Semerkant, Mısır ve Konya olmak üzere onlarca merkezde yükseköğretim faaliyetleri yürüten medreseler kurulmuştur.

• Medreselerde Müslüman talebelerin yanında gayrimüslim öğrenciler de eğitim almış; dinî ilimlerle birlikte fen bilimleri de okutulmuştur.

Bu öncüller medreselerle ilgili aşağıdakilerden hangisinin ispatı için kullanılamaz?

- A) Medreselere önem verildiğinin verildiğinin
B) Öncelikli olarak Anadolu'da geliştiğinin
C) Eğitime önem verildiğinin
D) Fen bilimlerine önem verildiğinin
E) Dinî ilimlere önem verildiğinin

3. “Şüphesiz ki Rabbiniz, gökleri ve yeri altı günde yaratan, sonra Arş'a istivâ eden, geceyi, durmadan kendisini kovalayan gündüze bürüyüp örten; güneşi, ayı ve yıldızları emrine boyun eğmiş durumda yaratan Allah'tır...” (A'râf suresi, 54. ayet.)

Bu ayetin Müslüman alimlerin hangi bilim alanında çalışma yapmalarında teşvik edici olduğu söylenebilir?

- A) Fıkıh B) Coğrafya C) Astronomi D) Biyoloji E) Felsefe

4. **Aşağıdakilerden hangisi hadis alanında yazılmış; İslam dünyasında en güvenilir altı eser olarak kabul edilen “Kütüb-i Sitte” müelliflerinden değildir?**

- A) Buhârî B) Müslim C) Tirmizî D) İbn Mâce E) Darimî

5. “Kim ilim için yola çıkarsa Allah ona cennete giden yolu kolaylaştırır. Melekler, hoşnutluklarından dolayı ilim talebesine kanatlarını serer. Sudaki balıklara varıncaya kadar yer ve gök ehli alim kişinin bağışlanması için Allah'a yakarır. Alimin abide (ibadet edene) üstünlüğü, parlaklık ve görünürlük bakımından ayın diğer yıldızlara üstünlüğü gibidir. Kuşkusuz alimler, peygamberlerin vârisleridir. Peygamberler miras olarak ne altın ne de gümüş bırakmışlardır, onların bıraktıkları yegâne miras ilimdir. Dolayısıyla kim onu alırsa büyük bir pay almış olur.” (Tirmizî, İlim, 19.)

Verilen hadis-i şeriften hangi sonuç çıkarılamaz?

- A) İlim öğrenenler kesinlikle cennete gider.
B) İslam dininde ilim öğrenmek teşvik edilir.
C) Peygamberlerin gösterdiği ilkeleri âlimler sürdürür.
D) İlim öğrenmek isteyene yardım edilir.
E) Peygamberlerin mirası ilimdir.

6. Hz. Ömer döneminde muallimlere maaşı bağlanan mekteplerde Emevi ve Abbasi devirlerinden itibaren eğitim tarihi açısından çok ileri sayılabilecek birtakım metotların geliştirildiği görülmektedir.

Aşağıdakilerden hangisi bu metotlardan biridir?

- A) Çocukların dört yaşında okula başlatılması.
B) Herkese okuma yazma öğretilmesi.
C) Öğrencilere zekâ ve kabiliyetlerine göre ders verilmesi.
D) Derslerde teknolojik imkanlardan faydalanılması.
E) Disiplinler arası yardımlaşmaya önem verilmesi.

7. **Aşağıda hangi kavramın tanımı yanlış verilmiştir?**

- A) Kelam: Toplumsal yaşamın kurallarını belirleyerek insanlar arası ilişkileri düzenleme ilmidir.
B) Tefsir: Kur'an-ı Kerim'in, açıklanması ve yorumlanması ilmidir.
C) Fıkıh: Kur'an ve hadisleri esas alarak dinin uygulamayla ilgili esaslarını belirleyen ilim dalıdır.
D) Hadis: Peygamberimizin sözlerini konu edinen ilimdir.
E) Meal: Kur'an-ı Kerim'in Arapçada başka dile anlaşılır ifadelerle çevrilmesidir.

8. I. Matematikte 0 (sıfır) ilk defa Müslüman bilim adamlarınca kullanılmıştır.

II. Harezmi logaritmayı geliştirmiş ve sıfırlı ondalık sayıyı bulmuştur.

III. İbnu'l-Heysen ve Hâzinî dört ve beş bilinmeyenli denklemlerin çözümünü bulmuşlardır.

Müslümanların matematik alanında yaptıkları çalışmalarla ilgi yukarıda söylenenlerden hangileri doğrudur?

- A) Yalnız I B) Yalnız II C) I ve III D) II ve III E) I, II ve III

9. I. Daru'l-Erkam II. Suffe
III. Mescit IV. Mektep
V. Daru'l-Kurra VI. Daru'l-Hadis

Yukarıda verilen yapılardan hangileri Hz. Muhammed (s.a.v.) zamanında eğitim kurumu olarak işlev görmüştür?

- A) I, II ve III B) II, III ve IV C) III, IV ve V D) IV, V ve VI E) I, V ve VI

10. İnsan hayatına ve tıbbi tedaviye büyük önem verilen İslam dünyasında, cerrahi müdahalelerin yapıldığı ve tıp eğitimi verilen pek çok hastane kurulmuştur.

Aşağıdakilerden hangisi bu hastanelere verilen isimlerden değildir?

A) Bimarhane
Şifahane

B) Daru'ş-şifa

C) Daru'l-afiye

D) Daru'l-aceze

E)

BAŞARILAR DİLERİM.
Mustafa Erhan GÖZDEN
Ders Öğretmeni

